

Hayırda geçilmez olmanın sırrı

Hız. Ebû Bekir, sadece zengin bir insan değildi; aynı zamanda o zenginliğı Allah yolunda harcamayı hayatının en büyük şerefi bilen bir cömertlik timsaliydi. Onun infakı, çoğı zaman malının bir kısmını değil, tamamını vermeye kadar ulaşırdı.

Hız. Ömer (r.a.), bu hususta yaşadığı ibretli bir hatırayı şöyle anlatır:

“Bir gün Resûlullah (a.s.m.), İslam davası için yardımda bulunmamızı istedi. O an, malımın bol olduğu bir zamandıydı. İçimden, ‘Bugün Ebû Bekir’i geçebilirim!’ diye geçirdim. Malımın yarısını alıp Resûlullah’a getirdim.

Efendimiz (a.s.m.) bana: **‘Ailene ne bıraktın, ey Ömer?’** diye sordu.

Ben de: **‘Onlara da getirdiğim kadarını bıraktım.’** dedim. Bir süre sonra Ebû Bekir geldi...

Resûlullah (a.s.m.) ona da sordu: **‘Ailene ne bıraktın, ey Ebû Bekir?’**

Ve o, asırlar boyu unutulmayacak şu cevabı verdi: **‘Onlara Allah’ı ve Resûlü’nü bıraktım.’**

İşte o an anladım ki: Artık hiçbir hayır yarışında Ebû Bekir’i geçmem mümkün değildir.”

Peygamber Efendimiz (a.s.m.), onun bu eşsiz fedakârlığını şöyle takdir etmiştir:

“Yaptıklarına karşılık mükâfatını veremediğimiz kimse yoktur. Ancak Ebû Bekir müstesnadır. Onun bizim üzerimizde öyle bir hakkı vardır ki, mükâfatını ancak Allah kıyamet gününde verecektir.” Üsdü’l-Gâbe, 3: 218; Tirmizî, Menâkıb: 16; Hilye,

1: 32.

Bu tablo, imanın sadece dilde bir ikrar değil, malda ve canda bir **“topyekûn feda”** olduğunun en sarsıcı ispatıdır. Hız. Ömer (r.a.) gibi bir devin bile “Onu geçmem” diyerek teslim olduğu bu makam, cömertliğin fiziksel sınırlarını aşmış, bir **“sevdalı teslimiyet”** boyutuna ulaşmıştır.

Gelin, bu sarsıcı hatırayı Siddikiyetin o derin ufkuyla yeniden okuyalım:

Hız. Ömer, bir matematik hesabı yapmıştı; yarısını getirmiş, yarısını bırakmıştı. Bu, adil ve büyük bir fedakârlıktır. Ancak Hız. Ebû Bekir, matematiğı değil, **kalbi** merkeze aldı. O,

“yarım” ile “bütün” arasındaki farkın mal miktarı değil, **güven miktarı** olduğunu biliyordu.

Ömer (r.a.) diyor ki: “Yarisini Allah’a, yarisini aileme verdim.” (Bu, sorumluluk sahibi bir mümin duruşudur.) **Ebû Bekir (r.a.) diyor ki:** “Hepsini Allah’a verdim, aileme ise Allah’ı bıraktım.” (Bu, her şeyi asıl sahibine iade eden bir Sıddık duruşudur.)

Nefsimiz İçin Hisseler

1- “Neyin” Var Değil, “Kimin” Var?

Hiz. Ebû Bekir, ailesine altın, gümüş veya deve bırakmadı; onlara **“Allah ve Resûlü’nü”** bıraktı. Bu, sadece manevi bir söz değil, bir “vasiyettir.” O, şuna iman etmişti: Eğer Allah ve Resûlü bir kalpte ve bir evde varsa, o evde hiçbir şey eksik değildir. Bizler ise evlatlarımıza “gelecek garantisi” olarak banka hesapları, ev, arsa, mal bırakmaya çalışırken, onlara asıl rızık veren Allah’a güvenmeyi öğretmeyi unutuyoruz.

Modern dünyanın **“garanticilik”** hastalığına ve evlatlarımıza miras bırakma anlayışımıza vurulmuş en derin darbedir. Hiz. Ebû Bekir (r.a.), “gelecek kaygısı” denilen o devasa canavarı, tek bir cümleyle yere sermiştir: **“Onlara Allah ve Resûlü’nü bıraktım.”**

Bizler bugün çocuklarımız için “ayakları yere sağlam bassın” diyerek banka hesapları biriktiriyor, tapular istifliyoruz. Elbette helalinden bir şeyler bırakmak kötü değildir; ancak asıl trajedi, o malların gerçek sahibini tanıtmayı ihmal etmemizdir.

Bizim Yanılgımız: Sanıyoruz ki evlatlarımıza mal bırakırsak onları korumuş oluruz. Oysa mal, karakteri olmayan bir emanettir; bugün var yarın yoktur. Eğer bir evlada sadece “para” bırakırsanız, parası bittiğinde dünyası kararır.

Sıddık’ın Mirası: Hiz. Ebû Bekir, evlatlarına **“asla bitmeyecek bir hazine”** bıraktı. Onlara, rızık veren Rezzak’ı ve yol gösteren Rehber’i (a.s.m.) sevdirdi. O, şuna kaniydi: Bir insanın hayatında Allah varsa, o insan hiçbir zaman “sahipsiz” ve “aç” kalmaz.

Darda kaldığında ilk aklına gelen şey cüzdanın mı, yoksa secden mi? Hiz. Ebû Bekir için bu sorunun cevabı netti. O, her şeyini verdiğinde “neyim kaldı?” diye bakmadı; “Kiminleyim?” diye baktı. Yanında Allah ve Resûlü varsa, geriye kalan her şey teferruattı.

Nasıl Sıddık olunur? “Çocuğumun geleceğı ne olacak?” korkusunu, “Rabbim onu zayı etmez” teslimiyetiyle yendiğın gün... Maddi birikimden önce manevi birikimi dert edindiğın gün... İşte o gün, sen de Ebû Bekir gibi evine girdiğinde ailene en büyük serveti; yani **Allah ve Resûlü’nün sevgisini** götürmüş olursun.

Unutma; **Allah’ı bulan neyi kaybetmiştir? Allah’ı kaybeden neyi bulmuştur?** Hiz. Ebû Bekir, her şeyini vererek aslında her şeyi bulmuştu. Senin elinde tuttuğın o “garantiler,” seni ve evladını ne kadar koruyabilir?

2- Hayır Yarışında “Geçilmez” Olmak

Hiz. Ömer’in “Artık onu hiç geçemem” demesi, Ebû Bekir’in malının miktarından dolayı değildir.

Hiz. Ömer malının yarısını getirdiğinde, geride hâlâ bir “güvenlik alanı” vardı. Bu çok takdir edilesi bir kahramanlıktır. Fakat Ebû Bekir, o güvenlik alanını tamamen yok ederek **“yarasını”** yani can evini infak etti. Bizler infak ederken “bana ne kalacak?” diye hesap yapıyoruz. Ebû Bekir ise “O’na ne götürebilirim?” diye bakıyordu.

Bu hadise hayır yarışının sadece “miktarlar” üzerinden değil, **“imkânlar ve niyetler”** üzerinden yapıldığını gösteren muazzam bir hakikattir. Hiz. Ömer’in havlusunu attığı o an, aslında matematiğin teslimiyet karşısında diz çöktüğü andır.

Bir yarışta birisi malının %10’unu, diğeri %50’sini verir; bu bir yarıştır. Ancak biri malının **%100’ünü** verdiğinde, artık o kulvarda yapılacak bir hamle kalmamıştır. Hiz. Ebû Bekir, infak terazisine “varını yoğunu” koyarak denklemleri kilitlemiştir.

Sınırı Olmayan Yarış: Kimin verecek bir şeyi kalmamışsa, o zirveye ulaşmıştır. Hiz. Ebû Bekir her seferinde kendini “hiç”e indirgeyerek, Allah katında “hep” olmayı başarmıştır.

Miktar Değil, Oran: 1 milyon liranın yarısını vermek büyüktür; ama elindeki tek 10 liranın tamamını vermek, Sıddıkiyet ufkunda daha büyüktür. Çünkü o 10 lira, o kişinin dünyadaki tüm dayanağıdır. Ebû Bekir, dayanağını sadece Allah’a yasladığı için “tamamını” verebiliyordu. Bizim niyetlerimiz ise hep bir “B planı” ile maluldür. Ebû Bekir’in B planı yoktu; O’nun sadece “Allah” planı vardı.

Hayır yarışı, cebindeki paranın çokluğuyla değil, kalbindeki **“feda edebilme”** cesaretiyle kazanılır. Hiz. Ebû Bekir, her şeyini vererek aslında rakiplerine değil, dünyaya meydan okuyordu.

Nasıl Sıddık olunur? Hesap makinesini bir kenara bırakıp, gönül heybendekileri Allah yoluna saçabildiğin gün... “Kendime ne ayırdım?” sorusunu unutup “Allah için neyi feda edebilirim?” derdine düştüğün gün... İşte o gün, sen de o geçilmez kulvara, Sıddıkların o muazzam yarışına dahil olmuşsun demektir.

Unutma; **“Her şeyini” vereni, “daha fazlasını” veren geçemez; çünkü her şeyden daha fazlası yoktur.** Ebû Bekir, o son noktada her daim tek başına ve dimdik durmaktadır.

3- Mükâfatını ancak Allah kıyamet gününde verecektir

Bizler birine yardım ettiğimizde “teşekkür” bekleriz, bir hayır işlediğimizde “takdir” edilmek isteriz. Bunlar insani terazilerdir. Ancak Ebû Bekir (r.a.), öyle bir ihlasla ve öyle bir büyüklükle vermiştir ki; kâinatın en cömert insanı olan Allah Resûlü (a.s.m.) bile onun hakkını ödemek hususunda **“Onu Allah’a bıraktım”** demiştir.

Biz bir kuruş verdiğimizde ismimiz tabelalara yazılsın, herkes ne kadar cömert olduğumuzu konuşsun istiyoruz. Ebû Bekir ise her şeyini verirken adeta izini kaybettiriyordu. Mükafatını insanlardan bekleyenler, karşılıklarını “teşekkür” olarak alıp bitirirler. Mükafatını Allah’a bırakanlar ise Ebû Bekir gibi ebedi bir hazineye konarlar.

Sıddikiyet makamında “Şu kadar verirsem, şu kadar sevap alırım” hesabı yoktur. Orada sadece “Sevdiğim istedi, ben de verdim” teslimiyeti vardır. Efendimiz’in (a.s.m.) bu ifadesi, pazarlıksız sevdanın Allah katındaki itibarını gösterir. Sen Allah ile pazarlık yapmazsan, Allah da senin mükafatında sınır tanımaz.

Eğer yaptığın bir iyilikten sonra “kimse değerimi bilmedi” diye üzülyorsan, hala beşerî terazilerde tartılmak istiyorsun demektir. Hz. Ebû Bekir’in yolunda gidenler, değerlerinin insanlar tarafından bilinmemesinden lezzet alırlar; çünkü bilirler ki, **insanların ödeyemediği borcu Allah en muazzam şekilde ödeyecektir.**

Nasıl Sıddık olunur? Yaptığın hayrı untabildiğin, insanların takdirini “eksik bir ücret” olarak görüp sadece O’nun rızasına kilitlendiğin gün... Ve “Rabbim bana kâfidir” diyerek tüm varlığını O’nun yoluna serebildiğin gün; sen de mükafatı “sır” olan o seçkinler zümresine adını yazdırmış olursun.

Unutma; **insanların takdir ettiği iyilik dünyada kalır, Allah’ın bizzat üstlendiği iyilik ise ebediyeti kuşatır.** Ebû Bekir’in o sessiz ve devasa cömertliği, bugün hala arşın kubbelerinde yankılanmaktadır. Senin sessizliğin nerede yankılanıyor?

4- Malın Sahibi miyiz, Emanetçisi mi?

Biz malımızı kaybettiğimizde canımız yanıyor, çünkü kendimizi o malın “sahibi” sanıyoruz. Ebû Bekir ise malı, Allah yolunda harcanmak üzere kendisine verilmiş bir

Bizler bir şeye sahip olduğumuzda, onu kendi gücümüzle, zekâmızla kazandığımızı sanıp “benim” diyoruz. Bu “benim” kelimesi, kalbimize bağlanan görünmez bir zincirdir. Zincir ne kadar ağırsa, kaybettiğimizde canımız o kadar çok yanıyor.

Bizim Halimiz: Malımız azaldığında fakirleştiğimizi sanıp korkuya kapılıyoruz. Çünkü biz malı bir “zırh” sanıyoruz; oysa o çoğu zaman bir “**yük**”tür.

Sıddık’ın Hali: Hz. Ebû Bekir malı, bir yerden bir yere ulaştırılması gereken bir “**emanet paketi**” olarak gördü. Paket adrese (Allah yoluna) ulaştığında, emanetçinin görevi biter ve üzerinden o ağır mesuliyet kalkar. İşte bu yüzden o, her şeyini verdiğiinde “yoksul kaldım” demiyor, “özgürleştirdim” diyordu.

Gerçek zenginlik, hiçbir şeye sahip olmamak değil; hiçbir şeyin sana sahip olmasına izin vermemektir. Hz. Ebû Bekir, elindekileri dağıtarak mülkün gerçek sahibinin Allah olduğunu tüm kâinata ilan etti.

Nasıl Sıddık olunur? Cüzdanındaki paraya “benim” diye değil, “nereye harcamam için bana emanet edildi?” diye bakabildiğin gün... Malın eksilmesinden değil, o malın hesabını verememekten korktuğun gün... Ve infak ettiğinde sanki sırtındaki ağır bir yükten kurtulmuşçasına ferahladığın gün; işte o gün Ebû Bekir’in o muazzam hafifliğine ortak olmuşsun demektir.

Unutma; **elinde tuttuğun değil, feda ettiğin senindir.** Elinde tuttuğun dünyada kalır, feda ettiğin ise seninle beraber ebediyete gelir. Hz. Ebû Bekir, her şeyini feda ederek aslında her şeyini kurtarmıştı. Senin sırtındaki yükler seni nereye çekiyor?

5- Geriye Ne Kaldı?

Hz. Ebû Bekir her şeyini verdiğinde aslında hiçbir şeyini kaybetmedi. Aksine, fani olanı bakiye çevirdi. Bugün onun dağıttığı o mallar yok, ama o şanlı “Sıddık” ismi ve Efendimiz’in o eşsiz tebessümü kıyamete kadar baki.

Nasıl Sıddık olunur? Cüzdanınla kalbin arasındaki bağı kopardığın gün... “Eksilir mi?” korkusunu, “O rızık verir” emniyetiyle boğduğun gün... Ve ailene bırakacağın en büyük mirasın “mal” değil, “istikamet” olduğunu anladığın gün Ebû Bekir’in ayak izine basmışsın demektir.

Unutma; Allah ve Resûlü’nü geride bırakan, hiçbir şeyi eksik bırakmamıştır. Her şeyi bırakıp Allah’ı unutan ise, aslında hiçbir şey bırakmamıştır.